

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola a Mateřská škola Býchory, okres Kolín

Býchory 99, 280 02 Kolín

Identifikátor školy: 600 045 641

Termín konání orientační inspekce: 12. - 15. března 2001

Čj.	036 71/2001 - 2453
Signatura	oclzu120

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plně organizovaná základní škola založená jako zálohovaná organizace zřizovatele - obce Býchory. V době konání inspekce bylo ve škole zapsáno 227 žáků v 10 třídách. Z tohoto počtu jich do školy dojíždí 175, protože škola je spádovou pro obvod šesti okolních obcí. Na prvním stupni školy se vyučuje dle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola (číslo jednací 12035/97-20), na druhém stupni dle schváleného vzdělávacího programu Základní škola (čj. 16847/96-2). Škola sdružuje základní školu, jednotřídní mateřskou školu, školní družinu a jídelnu základní školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace předmětu byla na prvním i druhém stupni v souladu se zvolenými učebními plány. Na prvním stupni byla výuka českého jazyka ještě jednou hodinou posilována. Osnovy (*druhé verze programu Obecná škola*) dle záznamů v třídních knihách a zpracovaných časově-tematických plánů byly plněny. Osnovy výuky českého jazyka na druhém stupni byly v letošním školním roce porušeny v devátém ročníku zařazením učiva slovesné třídy a vzory (20. - 21. týden). Toto učivo není obsaženo v osnovách vzdělávacího programu Základní škola. Členění předmětu na jazykovou, slohovou a literární část bylo v souladu s oběma vzdělávacími programy. Příprava na jednotlivé hodiny byla rozdílná, lišila se především využitím připravených pomůcek a promyšleným zařazováním činnostních prvků učení a vnitřní diferenciací. Kontinuita výuky byla zajišťována společným jednáním metodického sdružení a předmětové komise. Plánování a příprava byly celkově na průměrné úrovni.

Personální podmínky pro výuku byly vynikající, všechny hodiny českého jazyka byly zabezpečeny učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Psychohygienické zásady učitelé dodržovali, zvláště na prvním stupni zařazováním relaxačních a pohybových chviliek a soutěží. Materiální podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni. Na prvním stupni byly pomůcky více využívány, avšak pouze dvakrát z deseti sledovaných hodin byla zařazena audiovizuální technika. Na druhém stupni žáci pracovali s informativní literaturou. Nedostatkem - jinak velmi dobře vybavené školy - je absence práce na počítačích. Celkově byly podmínky výuky velmi dobré.

V organizaci hodin na prvním a druhém stupni byly rozdíly. Sledované hodiny ve vyšších ročnících byly spíše jednotvárné a pro žáky málo efektivní. Výuka v sedmém ročníku byla velmi dobrá především proto, že byl zařazen nácvik nové látky, žáci vyvozovali a aplikovali poznatky, procvičovali vědomosti v samostatné práci a vcelku v hodině učivo zvládli. Na prvním stupni převládal činnostní styl výuky, metody a formy práce byly pestré, žáci pracovali samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Ve všech třídách byly vytvořeny dobré pracovní návyky. Všechny sledované hodiny na prvním stupni byly efektivní. Žáci projevovali dobré znalosti učiva. Organizace, metody a formy práce měly na druhém stupni průměrnou, na prvním velmi dobrou úroveň.

Také motivace a hodnocení na prvním stupni byly na velmi dobré úrovni. Učitelé žáky motivovali jak v začátcích hodin, tak v průběhu vyučování. V hodinách byla realizována základní myšlenka vzdělávacího programu Obecná škola. Velmi často byly pro povzbuzení zájmu dětí zařazovány soutěže a herní prvky. V hodnocení převažovaly pochvaly, povzbuzování, pomocné kladné body. Klasifikace v žákovských knížkách byla četná, pozitivním jevem byly zapsané pochvaly za zvládnutí úkolu. Oproti tomu převažoval

v hodinách druhého stupně rutinní přístup vyučující, u žáků převažovala pasivita. Účinnost motivace a způsob hodnocení měly na druhém stupni průměrnou, na prvním vynikající úroveň.

Zásadní rozdíly byly také v komunikaci a interakci na prvním a druhém stupni. Ve vyšších ročnících bylo nutno zvládat nežádoucí projevy v chování žáků, jejich pracovní nekázeň a neochotu k spolupráci. Na prvním stupni byla výborná pracovní atmosféra v hodinách, vzájemná komunikace byla založena na důvěře, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. Ve sledovaných hodinách na prvním i druhém stupni byla zařazována mluvní cvičení a byly využívány příležitosti k podpoře komunikativních dovedností. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena na druhém stupni průměrně, na prvním jako vynikající, celkově velmi dobře.

Z osmi sledovaných hodin měla výuka v jedné z nich výrazné nedostatky, ve dvou hodinách byla průměrná, ve třech hodinách velmi dobrá a ve dvou hodinách byla vynikající.

Komplexně posuzovaná kvalita výuky českého jazyka na prvním i druhém stupni měla velmi dobrou úroveň.

Matematika

Na prvním stupni je předmětu vyučováno v doporučeném týdenním počtu hodin, na druhém stupni stanovila ředitelka školy ve všech ročnících čtyřhodinovou týdenní dotaci. Učební plán devátého ročníku je rozšířen o nepovinný předmět *cvičení z matematiky*. Časově-tematické plány vyučujících obsahovaly většinou rozdělení učiva do jednotlivých měsíců školního roku, v ojedinělých případech bližší časovou dotaci pro jednotlivá témata. V aktuální přípravě na hodiny byly mezi vyučujícími znatelné rozdíly (např. v metodické a motivační oblasti, v uplatňování didaktických zásad a v používání audiovizuálních pomůcek). Oblast plánování a přípravy byla celkově hodnocena průměrně.

Kromě páté třídy je výuka předmětu vedena ve všech zbývajících třídách učiteli s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Personální podmínky jsou proto velmi dobré.

Pouze jedna z osmi sledovaných hodin probíhala v podnětném prostředí odborné pracovní matematiky, ve dvou hodinách vyučující vhodným způsobem využil technického vybavení pracovní chemie (zpětný projektor). Ve zbývajících hodinách vyučující se žáky pracovali v univerzálně zařízených a vkusně vyzdobených učebnách. V žádné z dalších hodin nebylo zaznamenáno použití didaktické techniky. Zastaralé vybavení počítačové učebny zatím neumožňuje pokračovat ve výuce na tak vysoké úrovni jako během minulé inspekce. Materiálně-technické podmínky výuky jsou celkově průměrné.

Výše uvedené rozdíly v aktuální přípravě na vyučování přímo ovlivňovaly jeho kvalitu. V části výuky se projevily velmi pěkné pracovní návyky žáků, hodiny měly činnostní charakter, nechybělo zařazování relaxačních prvků, struktura hodin odpovídala věku žáků a vyučující dodržovali i další didaktické zásady. Naproti tomu, zejména ve vyšších třídách, převažovala výuka bez aktivního zapojení žáků do procesu učení. Výuka zde postrádala heuristický charakter (učivo bylo žákům předkládáno jako hotové platné poučky). Samostatná práce žáků byla organizována pouze v procvičovacích částech hodin. Rezervy byly také v efektivitě a aktuálnosti zpětných vazeb a v žádané vnitřní diferenciaci. Prostředí ve třídách bylo, z hlediska hygieny, velmi dobré. Celkově však měly psychohygienické podmínky výuky průměrnou úroveň.

Častější střídání různých metod a forem práce bylo zaznamenáno ve sledovaných hodinách na prvním stupni. Na druhém stupni převládala metoda řízeného rozhovoru během výkladu nové látky. Vyučující se snažili poskytovat žákům dostatek podnětů k aktivnímu učení, k rozvoji základních myšlenkových operací a tvořivosti. Ze strany žáků se však, s výjimkou několika jedinců jedné třídy, většinou jednalo o prosté vybavování osamocených pojmů z paměti, nebo

opakování závěrů vytvořených vyučujícím. Z organizačních forem byla použita především společná, frontální práce. Skupinová práce se objevovala sporadicky. Pozitiva a negativa zjištěná v oblasti organizace, metod a forem výuky byla v rovnováze.

Stejnou úroveň měla i oblast motivace a hodnocení. Již zmíněná pestrost použitých metod, optimistický přístup učitele, hravé a kooperativní prvky, využívání zkušeností žáků, vytvářely předpoklady pro aktivní činnost, kterou žáci vykonávali se zájmem. Naopak stereotypní frontální přístup, nevysvětlení smyslu učiva pro využití v praxi, převaha práce vyučujícího, malá názornost výuky, tempo práce, které se řídí nejpomalejším žákem, měly opačné účinky. V hodnocení žáků převažoval pozitivní přístup, byly zaznamenány i případy, že je známka použita jako donucovací či „výchovný“ prostředek. Ne vždy vyučující provedli stručné hodnocení splněného úkolu.

Také v komunikativních dovednostech žáků byly značné rozdíly v závislosti na jejich věku, použitých vyučovacích metodách a důslednosti vyučujících při jejich vyžadování. Kvalita těchto dovedností se pohybovala od náznaků diskuse, pokusů o vytvoření samostatných zobecňujících závěrů až po sporadické nezřetelné odpovědi jedním slovem. Žáci neměli téměř příležitost ke vzájemné spolupráci a smysluplné komunikaci během procvičování učiva. Ve většině sledovaných hodin žáci dodržovali stanovená pravidla chování. Zaznamenány však byly i projevy nekázně a rezignace bez účinné korekce učitelem. Vyučující mají k žákům velmi pěkný vztah, jsou tolerantní k jejich chybám, trpěliví, taktní v jednání, jdou žákům příkladem ve společenském vystupování. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň. Interakce a komunikace byly celkově průměrné.

Výuka v jedné ze sledovaných hodin byla celkově hodnocena jako vynikající, v jedné hodině jako velmi dobrá, v pěti hodinách jako průměrná a v jedné hodině měla výrazné nedostatky.

Výuka byla celkově průměrná.

Tělesná výchova

Ve všech ročnících, kromě osmého a devátého, je předmětu vyučováno ve třech hodinách týdně. V uvedených dvou ročnících se předmětu vyučuje sice ve dvou hodinách týdně, ale žáci mají možnost přihlásit se do volitelného předmětu sportovní hry, který je vyučován v dalších dvou hodinách týdně. Ke druhému specifiku výuky předmětu v této škole patří rozsáhlá a velmi úspěšná činnost v mimoškolních tělovýchovných aktivitách (viz další významná zjištění v závěru zprávy). Třetím faktorem, kterým se výuka předmětu výrazně liší od většiny ostatních škol je její koedukovanost ve všech ročnících. Tato skutečnost však neměla vliv na průběh výuky. Její obsah ve sledovaných hodinách odpovídal požadavkům učebních osnov, byl přiměřený věku a schopnostem žáků. Kontrolou zápisů v třídních knihách za školní rok 1999/2000 a v současném školním roce však bylo zjištěno, že vyučující věnovali během uvedených období menší pozornost tématům úpoly, tance a rytmická cvičení s hudbou, turistice a pobytu v přírodě. Zápisy v třídních knihách jsou natolik stručné, že se z nich nedá usuzovat na konkrétní plnění osnov v probíraných tematických celcích. Stejně stručný je i tematický plán, společný pro všechny ročníky. Organizační chyby v průběhu vyučování svědčily v několika případech o ne zcela promyšlené aktuální přípravě na vyučování. Oblast plánování měla z uvedených důvodů průměrnou úroveň.

Hospitováno bylo v šesti hodinách u třech vyučujících. Kromě jednoho, měli zbývající dva předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce tohoto předmětu. Personální podmínky výuky proto jsou velmi dobré.

Výuka se konala ve školní tělocvičně. Její rozměry a vybavení náradím umožňují plnit osnovy sportovní gymnastiky, míčových her a vybraných disciplin lehké atletiky v plném rozsahu.

Součástí tělocvičny je i malá posilovna. Škola má rovněž vlastní víceúčelové hřiště a další venkovní plochy sloužící pohybové relaxaci žáků. Velmi dobrou úroveň co do počtu i kvality vykazují náčiní a další pomůcky v tělovýchovném kabinetu. Materiálně-technické podmínky výuky jsou vynikající.

Příznivý účinek vlastního předmětu na duševní zdraví žáků podporovali vyučující tým, že do výuky zařazovali v dostatečném množství cvičení a hry, o které měli žáci zájem a prožívali při nich radost z pohybu i pocit úspěchu. Diferenciací nároků (zejména pro dívky) a pochvalou během cvičení podporovali vyučující zdravé sebevědomí žáků. Nezanedbatelný vliv na žáky má v tomto ohledu také zveřejňování jejich výsledků ať již na nástěnkách či v tisku. Celkový týdenní pohybový režim žáků je příznivě ovlivňován jak zvýšeným počtem hodin povinné tělesné výchovy, tak již zmíněnými pohybovými mimoškolními aktivitami. Základní hygienické normy jsou v tělocvičně dodrženy. Vyučující vedou žáky k osvojování zásad osobní hygieny. Celkové psychohygienické podmínky byly vynikající.

Ve většině sledovaných hodin nebyla respektována struktura vyučovací jednotky obvyklá při výuce tohoto předmětu. Zcela chyběla úvodní organizační část a prvotní zahřátí organismu žáků. Rozcvičení, pod vedením žáků vybraných vyučujícím, neměla řád a nerespektovala fyziologické požadavky na zahájení výuky. V jedné hodině nebylo rozcvičení provedeno vůbec. Nevhodné bylo také zařazení náročných posilovacích cvičení bezprostředně po nedostačujícím rozcvičení. Pozitivním bylo naopak zjištění, že žáci mají dostatečné návyky a znalosti k individuálně prováděnému rozcvičení. V hlavních částech hodin vyučující dbali na dodržování většiny didaktických zásad a na bezpečnost žáků, méně pozornosti věnovali opravování chyb během cvičení. V důsledku nevhodných organizačních forem však velmi často docházelo k neefektivnímu využití doby určené pro cvičení. Pozitivem bylo časté střídání činností. Oblast organizace, metod a forem výuky byla celkově hodnocena jako průměrná.

Úvodní motivace a seznámení s cílem a programem hodiny byly provedeny pouze ve dvou hodinách. Dalšími motivačními nástroji, kromě již výše uvedených, bylo vyhodnocování soutěživých cvičení a průběžná krátká pochvala během cvičení. V závěru hodin většinou nezbyl čas na krátké společné zhodnocení. Žáci cvičili se zájmem a s chutí. Oblast motivace a hodnocení byla celkově velmi dobrá.

Charakter předmětu neumožňuje větší komunikaci mezi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu. Žáci plnili organizační pokyny vyučujících, snažili se neopakovat vysvětlené chyby, dodržovali stanovená pravidla chování. Při hrách a soutěžích měli dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci, povzbuzování a projevy tolerance. Vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah. Veškeré pokyny byly jasné, stručné, bez větších chyb v odborné terminologii. Oblast interakce a komunikace měla rovněž velmi dobrou úroveň.

Výuka ve třech sledovaných hodinách byla celkově hodnocena jako velmi dobrá, ve třech hodinách jako průměrná.

Celkové hodnocení výuky bylo spíše nadprůměrné.

Řízené a spontánní činnosti v mateřské škole (dále v textu pouze MŠ)

Škola je jednotřídní s celodenním provozem a kapacitou 15 dětí; v době inspekce jich bylo přihlášeno 19; pravidelně dochází patnáct dětí, nepravidelně - tři dny v měsíci čtyři.

Výchovně vzdělávací činnost byla systematicky plánována. Hlavním metodickým východiskem pro plánování byl Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy (schválený MŠMT ČR čj. 33483/83-201), který učitelky vhodným způsobem modifikovaly podle stávajících podmínek zařízení. Zpracovaly tematicky provázané týdenní výchovné plány. Při jejich tvorbě využily rovnoměrně a vyváženě všechny složky výchovy, v rozhodující většině respektovaly didaktické

zásady. Z rozborů plánů byla zřejmá snaha o vytvoření integrovaného výchovně vzdělávacího celku. Záznamy v přehledu výchovné práce byly dokladem, že jsou plánované záměry realizovány. Z hlediska obsahu měly velmi dobrou vypovídací hodnotu. Příprava ve smyslu materiálního a organizačně-metodického zajištění výchovných činností byla svědomitá a promyšlená.

Ve vztahu k celkovému počtu dětí a charakteru výchovně vzdělávacího programu nebyly vnitřní prostorové podmínky příznivé. Jediná místnost o velikosti 50 m² slouží jako třída, herna, přípravná kuchyňka a ložnice. Tento stav dovoľoval souběžný průběh spontánních a řízených činností v omezeném rozsahu, pro pohybové aktivity dětí byl nedostatečný. Jako šatna pro děti i personál byla využívána přístupová chodba. Dále měla MŠ k dispozici sociální zázemí s minimálními skladovacími prostory. Přes prostorová omezení bylo uspořádání vnitřního zařízení (z hlediska potřeb předškolního věku) účelné a funkční. Obnova a doplňování fondu hraček probíhala průběžně v souladu s potřebností. K vybavení MŠ patřila základní audiotechnika. Didaktické pomůcky byly většinou zastaralé. Školní zahrada nebyla dobudována. Na nestíněném travnatém prostoru bylo zřízeno pískoviště a instalována jedna prolézačka. Vybavenost hračkami a pomůckami umožňovala realizovat výchovně vzdělávací program. Podmínky pro pohybové a relaxační činnosti však neodpovídaly běžnému standardu mateřských škol.

Interiér MŠ působil esteticky a čistě. V době inspekce byla v denním programu zaznamenána převaha řízených činností. Režimová skladba byla trvale podřízena stravování, děti denně přecházely na oběd do jídelny školy v Dětském výchovném ústavu v Býchorech. V souvislosti s tímto stavem dále přetrvávaly nedostatky, které byly zjištěny při inspekci v roce 1998 (nedodržování intervalů mezi jídly, krácení časové dotace pro pobyt dětí venku, nezohlednění individuálního tempa při stravování i potřebě odpoledního odpočinku, nevyřešená organizace úklidu lehátek v odpoledním provozu). Pitný režim děti aktivně nevyužívaly.

Pro školní rok povolil okresní hygienik výjimku ze stanoveného počtu patnácti dětí na šestnáct posudkem čj. 6729-528/23/200/Dr. Ha. Z kontroly denní docházky vyplývá, že počet přítomných dětí nepřevýšil od 1. září 2000 do doby konání inspekce určenou hranici.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti byly z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků velmi dobré. Obě učitelky měly požadované vzdělání a dlouhodobou praxi v oboru. Jedna byla v době inspekce nemocná.

Ve sledovaných výchovně vzdělávacích aktivitách (spontánních, pohybových, jazykových a komunikačních, sebeobslužných) byla zaznamenána promyšlená a přehledná organizace, výrazně orientovaná na samostatnost dětí a přirozenou sebekázeň při osobních projevech. Pro spontánní činnosti vytvořila učitelka v průběhu dopoledne dostatečný prostor. Děti měly možnost volit z nabídky různých her, výtvarných a pracovních činností. Vzhledem k prostorovým podmínkám nemohly volně rozvíjet své pohybové dovednosti. Dominantní úloha dětské hry byla v zásadě respektována, učitelka nenásilně doporučovala vhodné místo pro hru tak, aby uspokojila požadavky většiny. V řízených činnostech byly plněny plánované úkoly v rámci motivačního tematického celku. Učitelka diferencovala nároky podle věku i individuálních možností dětí. Navazovala na předchozí dovednosti a praktické zkušenosti, respektovala pedagogické zásady. Didaktické postupy se převážně vyznačovaly promyšleností, vhodným výběrem metod a odpovídající účinností.

Ve spontánních a řízených činnostech byly děti přiměřeně motivovány. Převažovala funkční tematická orientace. Motivační účinnost byla ve vztahu k aktivnímu zapojení a zájmu dětí hodnocena jako velmi dobrá. Ocenění výkonu dětí bylo vždy pozitivně laděné. Učitelka dokázala oceňovat snahu a pokrok, tím posilovala jistotu dětí v jejich rozhodování.

Mezi dospělými v MŠ a dětmi byl navázán vztah důvěry a přátelství. Verbální projevy učitelky a dětí byly vyvážené. Učitelka byla dětem velmi dobrým jazykovým vzorem. Děti disponovaly bohatou slovní zásobou, volně se vyjadřovaly. Jejich chování bylo přirozené, bez agresivity ve vzájemných vztazích. Osvojení pracovních, společenských a hygienických návyků vzhledem k věkovým schopnostem bylo na velmi dobré úrovni.

Plánování i příprava spontánních a řízených činností byla promyšlená a funkční s výraznou převahou pozitivních ukazatelů. Materiální podmínky měly průměrnou úroveň, personální situace byla z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti velmi dobrá. Současné psychohygienické podmínky měly výrazné nedostatky. Vhodné organizační formy i metody nadprůměrné kvality podporovaly aktivitu a sebeuplatnění dětí. V oblasti motivace, hodnocení, komunikace a interakce výrazně převažovala pozitivní zjištění. Celkově byla výchovně- vzdělávací činnost v mateřské škole na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

Členové inspekčního týmu vykonali během inspekce 24 hospitace ve třech výše uvedených předmětech. Jejich výuka byla sledována ve všech třídách základní školy. Jedna hospitace byla provedena v mateřské škole. Ve třech hodinách (12 %) byla výuka celkově hodnocena jako vynikající, v osmi hodinách (32 %) jako velmi dobrá, v 10 hodinách (40 %) jako průměrná a ve dvou hodinách (8 %) měla výrazné nedostatky.

V celkovém hodnocení jednotlivých sledovaných jevů a ukazatelů vykazovala nejlepší hodnotu oblast personálních podmínek, která byla vynikající. Celkové velmi dobré hodnocení především oblastí materiálních a psychohygienických podmínek, ale také oblastí motivace a hodnocení a interakce a komunikace je silně ovlivněno jejich vynikajícím a velmi dobrým hodnocením v tělesné výchově. V českém jazyce a matematice vykazují tyto oblasti průměrnou úroveň. Nejhorší celkové hodnocení má oblast organizace, metod a forem výuky. V sedmi hodinách byly konstatovány výrazné nedostatky a celkově je hodnocena jako průměrná.

Kvalita vzdělávání je spíše nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Předcházející inspekce probíhala ve škole dne 23. března 1998 (viz výčet dokladů). Jednalo se o orientační inspekci modulu B (podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti). Na základě závěrů a doporučení z této inspekce vypracovala ředitelka školy koncepční materiál *Dlouhodobé úkoly na ZŠMŠ Býchory pro léta 1998 - 2002*. Obsahuje obecně stanovené cíle pro oblasti výchovně-vzdělávací, materiálně-technickou a spolupráce školy s veřejností. Dílčí splnění těchto cílů je popsáno v závěru této zprávy v rámci posouzení vývoje školy od výše uvedené inspekce. Během rozhovorů se členy inspekčního týmu upřesnila ředitelka i svoje představy o další realizaci koncepčních záměrů (od září 2001 postupný přechod výuky v celé škole na vzdělávací program Základní škola; rozšířit mimoškolní aktivity o keramický kroužek; dokončit projekt *Centrum sportu* - viz další významná zjištění; zajistit odborně a pedagogicky způsobilého vyučujícího pro anglický jazyk; v květnu 2001 zahájit ve spolupráci se zřizovatelem modernizaci počítačové pracovny včetně připojení k Internetu a v návaznosti na ni vybudovat učebnu cizích jazyků; zahájit výstavbu školní jídelny a kuchyně přímo v areálu

školy).

Samostatná koncepce činnosti mateřské školy není vytvořena. Úkoly v pracovním plánu směřují ve většině k rozvoji materiálně-technického vybavení. Chybí rozpracování výchovně-vzdělávacích záměrů do konkrétních kroků.

Na koncepci základní školy navazuje *Celoroční plán školy pro školní rok 2000/2001* (pedagogická rada s ním byla seznámena dne 4. září 2000). Analýza minulého školního roku nebyla doložitelnou formou provedena. Cíle tohoto střednědobého plánu jsou proto v některých oblastech stanoveny opět obecně, bez zřetelné návaznosti na jednotlivé měsíce školního roku, bez určení osobní zodpovědnosti a termínů plnění. Nejlepší úroveň mají ty části plánu, která se zabývají úkoly vedení školy, organizací školního roku a kontrolním systémem výchovně-vzdělávací práce. Velmi dobré jsou rovněž, na plán školy navazující, plány práce výchovné poradkyně, předmětové komise matematiky, školní družiny a *operativní měsíční plány*.

Zápisy z jednání rady školy, pedagogické rady a provozních porad je doloženo, že výše uvedené dlouhodobé i střednědobé cíle jsou přijaty a podporovány všemi subjekty, které se významnou měrou podílejí na financování činnosti školy.

Výuka na prvním stupni probíhá dle učebního plánu výše uvedeného vzdělávacího programu Obecná škola. V prvním a ve druhém ročníku je vyučování organizováno formou bloků předmětů, od třetího ročníku dle obvyklého rozvrhu. Dramatická výchova je rovnoměrně zařazována do všech předmětů. Výuka cizích jazyků ve čtvrtém ročníku má pouze dvouhodinovou týdenní dotaci. Školský úřad v Kolíně vydal k tomuto souhlas dopisem ze dne 13. října 1997 (čj. neuvedeno). Překročení učebních plánů druhého, třetího a pátého ročníku o jednu hodinu je způsobeno zařazením, MŠMT ČR doporučené, třetí hodiny tělesné výchovy (v rámci zvýšených nároků na denní pohybové aktivity žáků prvního stupně).

Ředitelka školy zatím nemá rozpracován učební plán jednotlivých tříd druhého stupně (vzdělávacího programu Základní škola) do čtyřletého cyklu v závislosti na minimálním počtu hodin a celkové týdenní časové dotace. Vzhledem k tomu, že by na tento plán měly navazovat tematické plány jednotlivých vyučujících, jedná se o závažnou koncepční chybu. Během inspekce bylo také zjištěno, že nebyl splněn učební plán v osmém a v šestém ročníku, protože se nekonala výuka občanské výchovy ve dnech 27. září a 25. října 2000 a 17. ledna 2001; seminář ze společensko-vědních předmětů se nekonal 28. listopadu 2000 a odpolední vyučování odpadlo v osmém ročníku i 25. ledna 2001; dne 16. listopadu 2000 odpadla výuka německého jazyka v šesté třídě. Tím byl porušen § 39 odstavec 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. K pozitivům učebního plánu druhého stupně patří široký výběr volitelných a nepovinných předmětů a především zájmových útvarů (viz další významná zjištění).

Časově-tematické plány vyučujících jsou vypracovány na jednotných formulářích. Učivo předepsané osnovami je většinou rozděleno pouze do jednotlivých měsíců školního roku, v ojedinělých případech je stanovena i hodinová dotace. Porušení osnov bylo konstatováno výše, v rámci hodnocení jednotlivých sledovaných předmětů.

Péče školy o žáky s vývojovými poruchami učení má velmi dobrou úroveň a je podrobněji popsána v závěrečné kapitole nazvané *Další významná zjištění*.

Minimální preventivní program vypracovala výchovná poradkyně přesně v intencích a na formuláři Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci sociálně patologických jevů dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51. Pedagogická rada s ním byla seznámena dne 24. října 2000. Protože má platnost od 1. ledna 2001 nebyla zatím jeho účinnost v rámci plánu školy vyhodnocována.

Vzhledem k velikosti a podmínkám školy má současný způsob plánování svým rozsahem a účelností spíše nadprůměrnou úroveň.

Organizování

Základními organizačními materiály, které vymezují práva a povinnosti zaměstnanců jsou *pracovní smlouvy*. Na ně navazují, každým novým školním rokem inovovaná *pověření*, která kompetence uvedené v pracovních smlouvách dále upřesňují v závislosti na funkčním zařazení jednotlivých pracovníků a podmínkách školy. Veřejnosti jsou potom určeny *Informace o ZŠMŠ Býchory podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím* (dále v textu pouze zákon o informacích). Tento materiál obsahuje, kromě údajů stanovených § 5 citovaného zákona, opět hlavní úkoly jednotlivých organizačních útvarů školy a kompetence jejich vedoucích pracovníků. Organizační struktura školy postihuje všechny vazby a souvislosti mezi jednotlivými útvary a umožňuje tím jejich účinné řízení. Veškeré materiály uvedené v tomto odstavci jsou velmi dobré jak po obsahové, tak po formální stránce.

Jednotlivé dokumenty, které zásadním způsobem upravují průběh vlastní výchovně vzdělávací práce školy mají však různou úroveň:

a) Vnitřní řád školy - obsahuje všechna ustanovení předepsaná § 15 vyhlášky MŠMT ČR číslo 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů (dále v textu pouze vyhláška o ZŠ). Byl schválen pedagogickou radou dne 4. září 2000, je podepsán ředitelkou školy a vyvěšen ve třídách i na veřejně přístupných místech ve škole. Byl také doplněn o práva žáků a další údaje v návaznosti na metodické pokyny MŠMT ČR (s výjimkou Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22 ze dne 1. ledna 2001).

Vnitřní řád mateřské školy poskytuje základní informace o organizaci provozu. Vymezuje pravidla a povinnosti směřující k rodičům, neobsahuje jejich práva. Obě učitelky mají přesně stanoveny pracovní povinnosti a pevnou pracovní dobu. Rozvržení přímé výchovné práce je z hlediska pokrytí provozní doby účelné. Úvazek provozní pracovnice není rozdělen do celé provozní doby (6:30 - 16:00 hodin) MŠ. Povinnosti vyplývající z odpoledního provozu zařízení nejsou organizačně zajištěny.

b) Rozvrh hodin - odpovídá všem ustanovením § 9 odstavce 3 vyhlášky o ZŠ. Délka přestávek, určená § 9 odstavcem 2 vyhlášky o ZŠ, je však přizpůsobena dopravním možnostem dojíždějících žáků. Školský úřad v Kolíně vyslovil s těmito úpravami souhlas ve svých dopisech ze dne 13. října 1997 (čj. neuvedeno) a ze dne 22. září 1999 (čj. neuvedeno).

c) Rozhodnutí ředitelky školy - jsou vystavena v souladu s § 3 odstavcem 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (dále v textu pouze zákon o státní správě) a v případech rozhodnutí o odkladech školní docházky také v souladu s § 34 odstavce 2 a 3 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů (dále v textu pouze školský zákon).

Při přijímání dětí do mateřské školy ředitelka porušila § 3 odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., tím, že neakceptovala pravomoci zřizovatele a vydala rozhodnutí o přijetí dvaceti dětí do zařízení (při určené kapacitě 15 míst).

Ve statistickém výkazu MŠMT ČR o základní škole ze dne 30. září 2000 je uvedeno ve třech odděleních školní družiny 82 zapsaných žáků, čímž je porušen § 2 odstavce 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Proto měl zřizovatel rozhodnout, na základě žádosti podané ředitelkou školy, dle § 14 odstavce 3 písmene a) zákona o státní správě, o přijetí dětí do školní družiny. Obecní zastupitelstvo však pouze vyslovilo, ve svém

dopise ze dne 3. ledna 2001, souhlas s vyšším naplněním oddělení školní družiny, aniž by rozhodlo o snížení stavu žáků ve školní družině na množství určené výše uvedenou vyhláškou o školních družinách.

d) Komisionální zkoušky - se konaly v intencích § 11 a § 12 vyhlášky o ZŠ. Protokoly jsou vystaveny na oficiálních formulářích vydaných nakladatelstvím SEVT, jsou řádně vyplněné a obsahují všechny požadované přílohy.

e) Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků - při kontrole této povinné dokumentace školy dle § 38a písmene b) školského zákona bylo zjištěno více nepodstatných, formálních chyb v jejich vyplňování. Vedení školy s nimi bylo seznámeno. Některé chyby byly opraveny během inspekce.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena podle požadavků § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. V kontrolovaných dokumentech (evidence dětí, personální dokumentace) byly zjištěny drobné formální nedostatky, které byly rovněž ihned odstraněny.

f) Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření školy za šk. r. 1999/2000 - byla schválena radou školy dne 14. října 2000. Výroční zpráva o činnosti školy stručně a konkrétně popisuje průběh školního roku dle osnovy určené § 17e odstavcem 2 zákona o státní správě s výjimkou písmene c (neobsahuje údaje o délce praxe pedagogických pracovníků). V jedné části této zprávy je porušen § 8 odstavec 1 zákona o informacích tím, že jsou uvedeny negativní informace vypovídající o osobnosti jednoho pracovníka. Zpráva neobsahuje analýzu uplynulého období ani žádné sebehodnocení školy. Nemůže být proto východiskem pro plánování v dalším školním roce.

Výroční zpráva o hospodaření nerespektuje v plném rozsahu osnovu a souvislosti z ní vyplývající určenou § 17e odstavcem 3 zákona o státní správě (nelze např. dovodit, zda jde o rozpočtové příjmy nebo výdaje, není rozlišen rozpočet od zřizovatele a od referátu školství okresního úřadu, podobně je tomu s čerpáním rozpočtů, zpráva nemá celkově vypovídací hodnotu, protože nevykazuje způsob čerpání a využívání zdrojů).

g) Organizační zajištění lyžařských výcviků a škol v přírodě - s učiteli nejsou sepsány dohody o souběžném pracovním poměru vychovatele (dle § 237 a § 238 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů). Tím je porušen § 96 odstavec 1 tohoto zákona, protože přesčasová práce jednotlivých pracovníků činí více jak 8 hodin týdně.

h) Šetření a řešení stížnosti rodičů ze dne 27. ledna 2000 provedla ředitelka školy přesně v intencích vládní vyhlášky č. 150/1958 Úředního listu, o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících.

Ve škole jsou ustaveny a účinně využívány poradní orgány. Zápisy z jednání pedagogických rad, metodického sdružení, předmětových komisí a provozních porad svědčí o promyšlené přípravě a věcném jednání se závěry směřujícími ke zlepšení práce školy.

Velmi dobrou úroveň má také informační systém školy. Žákům jsou určeny různé materiály na nástěnkách na chodbách, učitelům potom ve sborovně. Další informace jsou pracovníkům předávány při jednání pedagogických rad a na provozních poradách. V této souvislosti ČŠI oceňuje zejména velmi dobrou práci výchovné poradkyně, která zároveň působí jako školní preventista nežádoucích společenských jevů.

Zákonným zástupcům žáků poskytuje škola včas a úplné informace jednak tradičními formami (žakovské knížky, třídní schůzky), jednak prostřednictvím rady školy a Klubu rodičů a jednak během zcela netradičních setkání s rodiči, ať již u příležitosti školních akademií, Dnu otevřených dveří, školního plesu či dalších společných setkání (velkým úspěchem skončila např. oslava 10. výročí otevření budovy školy).

Oblast organizování má spíše nadprůměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

V době konání inspekce měl pedagogický sbor 17 členů. Tento počet je dlouhodobě stabilizovaný. Příznivé je i věkové složení. Všichni pedagogičtí pracovníci mají vysokoškolské, nebo středoškolské vzdělání. Na prvním stupni je z celkového týdenního počtu 136 vyučovacích hodin vyučováno v 92 % učiteli s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Na druhém stupni je 100 % využita odborná a pedagogická způsobilost vyučujících v českém jazyku, matematice, občanské a tělesné výchově, dějepisu, chemii a ve volitelných a nepovinných předmětech sportovní hry, cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky. Vyučující ostatních předmětů mají pouze pedagogickou způsobilost. Celkově je učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučováno na druhém stupni 52 % a v celé škole potom 73 % z celkového počtu hodin.

Všichni pracovníci školy byli prokazatelným způsobem seznámeni se svými povinnostmi, pravomocemi a osobními cíli prostřednictvím dokladů a předpisů uvedených v předcházející části zprávy.

Ředitelka školy používá ve své denní práci demokratický, participativní styl řízení. Seznamuje podřízené se svými záměry ještě dříve než je oficiálně přednese na poradě. Dává tak kolegům dostatečný časový prostor k jejich promyšlení a doplňování. Ředitelka také respektuje zájmy, schopnosti a dovednosti pracovníků při stanovení učitelů volitelných předmětů a vedoucích zájmových útvarů. Další možnost k uplatňování vlastní tvořivosti a iniciativy mají pracovníci prostřednictvím celé řady akcí v mimoškolní činnosti (viz výroční zpráva o činnosti školy).

Ředitelka školy věnuje značnou pozornost i dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a sama jim jde příkladem. V této oblasti řídicí práce je však značně omezena jednak finančními možnostmi rozpočtu, jednak téměř zanedbatelnou nabídkou těchto akcí ze strany školského referátu okresního úřadu. Využívání nabídek jiných akreditovaných zařízení (např. Pedagogického centra v Praze), má za následek organizační problémy se zajištěním výuky. ČŠI oceňuje úsilí pedagogických pracovníků vynaložené při zvyšování kvalifikace absolvováním jazykových kursů Phare, kurzu práce s počítačem a všech vzdělávacích akcí spojených s realizací vzdělávacího programu Obecná škola. K individuálnímu vzdělávání mohou učitelé využívat i pravidelně doplňovanou učitelskou knihovnu a odborné pedagogické časopisy.

Struktura hospitačních záznamů, které členové vedení školy používají, umožňuje objektivní hodnocení jak průběhu sledovaných hodin, tak i naplňování poznávacích a hodnotových cílů zvolených vzdělávacích programů. Většina z těchto hodin byla ředitelkou školy či jejím zástupcem v minulém a v letošním školním roce hodnocena pozitivně. Z hodnocení úrovně organizace, metod a forem výuky v hodinách sledovaných členy inspekčního týmu však vyplývá, že se vedení školy ne vždy daří vést, zejména vyučující na druhém stupni, k dodržování zásad uplatňování vzdělávacího programu Základní škola. Podrobnější údaje o hospitační činnosti členů vedení školy jsou uvedeny v následující části zprávy.

Výsledky hospitací používá ředitelka školy jako jedno z deseti kritérií pro stanovení výše osobního příplatku případně mimořádných odměn pedagogických pracovníků. Všichni pracovníci byli s těmito měřítky seznámeni a opět měli možnost se k nim vyjádřit, popř. navrhnout jejich rozšíření. Výše osobního příplatku je stanovena na jeden rok. Při této příležitosti provádí ředitelka školy s každým pracovníkem individuální hodnocení, které je pracovníkem podepsáno. Celková výše osobního příplatku se u jednotlivých pracovníků značně liší.

Kromě finančního, provádí ředitelka školy pravidelně i morální ocenění práce svých kolegů

(veřejné pochvaly a poděkování ve školním i místním rozhlase, regionálním tisku, u příležitosti školních akademií, atd.).

Velmi dobrá úroveň pracovního prostředí a vybavení školy, které usnadňují vyučujícím práci, byly již popsány v předcházejících kapitolách zprávy. V souladu s kolektivní smlouvou je i čerpání prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb (příspěvky na rekreace, kulturní představení, stravování a jiné). K dobré pracovní atmosféře přispívají také společenské akce jak pro zaměstnance, tak pro jejich děti).

Celková úroveň motivování a vedení pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

V důsledku toho, že škola nemá právní subjektivitu je kontrolní činnosti vedení školy zaměřena především na oblast vlastní výchovně-vzdělávací práce školy. Řídí se *celoročním plánem kontrol*. K jeho nástrojům patří:

a) hospitační činnost členů vedení školy - ve školním roce 1999/2000 vykonala ředitelka školy 11 hospitací v hodinách českého jazyka a matematiky na prvním stupni a 8 hospitací v pěti různých předmětech na druhém stupni. Zástupce ředitelky hospitoval ve stejném období pouze dvakrát. V tomto školním roce pokračovala ředitelka v kontrole výuky zatím v pěti hodinách na prvním stupni (opět převážně v českém jazyku a matematice) a v devíti hodinách sedmi předmětů na druhém stupni. Zástupce ředitelky navštívil čtyři hodiny matematiky a jednu hodinu českého jazyka. Rozložení hospitační činnosti do jednotlivých předmětů a měsíců školního roku bylo značně nerovnoměrné. V důsledku toho nemůže být prováděna v plném rozsahu plánovaná kontrola tematických plánů (čtyřikrát ročně). S výsledky kontrol jsou vyučující prokazatelným způsobem seznámeni. Rovněž kvalitu výchovně-vzdělávací práce učitelek mateřské školy prověřuje ředitelka hospitacemi a neformálními vstupy do třídy. Provedené hospitace však nebyly prokazatelně doloženy.

b) kontrola žákovských knížek (třikrát ročně) - je doložena podpisy kontrolních pracovníků; závěry z těchto kontrol nebyly předloženy; namátkovou kontrolou žákovských knížek členy inspekčního týmu bylo zjištěno, že zápisy mají běžnou úroveň.

c) rozbory písemných prací z matematiky a českého jazyka (4. - 9. ročník), „ředitelské“ písemné práce (z českého jazyka v 5. a 9. ročníku, z matematiky v 5., 7. a 9. ročníku) a srovnávací prověrky (český jazyk a matematika v 8. ročníku) se srovnatelnými školami v blízkém okolí, sice obsahují částečné analýzy sledovaných jevů, ale nebylo zřejmé, jaká nápravná opatření byla přijata, popř. zda bylo provedeno další srovnávání po částečném odstranění zjištěných chyb.

d) hodnocení prospěchu a chování žáků v jednotlivých čtvrtletích školního roku - ze zápisů z jednání pedagogických rad je zřejmé, že tato forma kontroly má obvyklou úroveň; hodnocení výsledků žáků pomocí stupnice celkového prospěchu uváděné ve výroční zprávě o činnosti školy nemá příliš velkou vypovídací hodnotu.

e) v kontrole povinné dokumentace třídních učitelů (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků) byla konstatována malá důslednost ze strany vedení školy (viz předcházející část zprávy).

f) kontrolu provozního úseku provádí ředitelka školy prakticky každý den v rámci běžné pracovní činnosti.

Kontrolu hospodaření provádí školský referát okresního úřadu a zřizovatel. Vedení školy zakládá pouze kopie faktur, sleduje čerpání rozpočtů a připravuje podklady k výplatě platu. Zřizovatel rovněž provádí kontrolu v oblasti materiálně-technických podmínek práce školy.

Kontrolní mechanismy mají průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

V jednotlivých kapitolách pojednávajících o řízení školy převažují pozitivní zjištění. Celková úroveň řízení školy je proto velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Integrovaní žáci

Základní škola poskytuje speciální péči dětem, u kterých byla pedagogickou poradnou diagnostikována specifická porucha učení. V souladu s *Metodickým pokynem MŠMT ČR číslo 160138/98-24 k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení* je vypracován odborný posudek s uvedením druhu a stupně zdravotního postižení, doby platnosti a doporučení pro další práci.

Pro rok 2001 byl škole pro 27 individuálně integrovaných žáků poskytnut finanční příspěvek v celkové výši 32.600 Kč, z toho na mzdy je určeno 27.000,-Kč a na věcné výdaje 5.600,-Kč. V loňském roce činila pro 28 dětí tato částka 25.000,-Kč (mzdy) a 4.800,- Kč bylo určeno na pomůcky. Škola zakoupila speciální pomůcky celkem za 5.250,- Kč (metodické a pracovní listy pro dyskalkuliky, čtenářské tabulky I, II, V, texty pro rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, cvičení pro pravolevou orientaci, sluchovou analýzu a syntézu, geometrické skládanky).

Učitelé vypracovali individuální vzdělávací plány, které konkretizují obsah učiva. Jsou v nich uvedeny metody práce s použitím speciálních pomůcek. Plány jsou průběžně vyhodnocovány. Ostatní vyučující jsou o výukových problémech dětí informováni prostřednictvím pedagogických a provozních porad, ze zápisů z porad metodického sdružení a předmětových komisí je též informovanost prokazatelná. Rodiče žáků byli s plány seznámeni, což stvrzují svým podpisem. Škola vypracovala pro rodiče základní rady, jak pracovat s dítětem se specifickými poruchami učení a chování, poskytla seznam speciálních pomůcek.

Systém péče o integrované žáky je zajišťován, s výjimkou výuky matematiky, formou individuálního přístupu v běžných hodinách a formou péče ve speciálních nácvicích. Garantem péče o integrované žáky je výchovná poradkyně.

Z pěti provedených hospitací ve třídě s největším počtem žáků s vývojovými poruchami učení i z ostatních hospitací byl zřejmý speciální přístup k žákům v běžných hodinách, především v hodinách českého jazyka. Učitelé si ověřovali, zda žáci porozuměli zadání úkolů, poskytovali žákům dostatek času na jejich vypracování, individuální radu a pomoc. Běžné bylo dodržování kvantitativního rozlišení učiva, ve dvou hodinách zadání jednodušší úlohy. Žáci měli k dispozici různé speciální pomůcky.

Celkem pět skupin žáků zařazených do speciálních nácviků vede pět odborně proškolených učitelů. Pozitivním zjištěním je fakt, že do nácviků je zařazeno dalších 15 neintegrovaných žáků, kteří tuto pomoc potřebují. Šest z nich - žáci prvního stupně - tuto možnost využívají, ostatní dochází nepravdělně. Při práci je využíváno osmi počítačů.

Při zjišťování úrovně vědomostí žáků jsou voleny převážně takové metody, které jednotlivým dětem vyhovují a umožňují podat objektivní informace o prospěchu žáka. Z kontroly sešitů a žákovských knížek je zřejmé, že jsou žáci při klasifikaci zohledňováni a že jsou hodnoceni objektivně vzhledem ke svým možnostem.

V letošním školním roce nebyla využita možnost slovního hodnocení žáků, žádný z žáků nebyl klasifikován nedostatečnou známkou.

Negativním zjištěním je osvobození žáka pátého ročníku z výuky cizího jazyka na základě žádosti rodičů.

Zjištěná kvalita péče o integrované žáky byla hodnocena velmi dobře.

Mimoškolní aktivity

Škola vykazuje zcela nadstandardní výsledky v některých sportech. Jedná se především o dlouhodobé velmi dobré výsledky členů školního oddílu stolního tenisu založeného v roce 1993. Jednotlivci i družstva se pravidelně umisťují na předních místech jak okresního, tak i regionálního přeboru a pětkrát se probojovali do přeboru České republiky. Největším úspěchem zde byla dvě šestá místa družstva dívek.

K dalším úspěchům patří čtvrté místo družstva dívek v přeboru České republiky ve florbalu v roce 1997 (od roku 1996 skončila děvčata v této vrcholné soutěži nejhůře na osmém místě).

Chlapci z prvního stupně zvítězili v roce 1999 v regionálním finále Mc Donald's Cupu v kopané a družstvo gymnastů skončilo v roce 2000 na 6. místě v přeboru České republiky ve sportovní gymnastice.

Žáci školy startovali v roce 1998/1999 ve 14 z 18 sportů v rámci soutěže „O nejvšestrannější ZŠ“ okresu Kolín a obsadili celkově druhé místo mezi 30 školami.

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů a prostřednictvím projektu *Centrum sportu* zajišťuje pohybové aktivity i pro žáky škol z blízkého okolí.

Ve výročních zprávách o činnosti školy jsou doloženy i další akce kulturně-sociálního charakteru, které významným způsobem ovlivňují rozvoj celkové kulturnosti žáků.

Celá tato oblast pozitivním způsobem ovlivňuje celkovou velmi dobrou úroveň výchovně-vzdělávací práce školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- materiály vypracované ředitelkou a dalšími pracovníky školy (u většiny z těchto materiálů není zapsáno datum jejich zhotovení):

Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření školy ve šk. r. 1999/2000,

Dlouhodobé úkoly na ZŠMŠ Býchory pro léta 1998 - 2002,

Celoroční plán školy na školní rok 2000/2001,

Plán kontroly,

Měsíční plány činnosti školy,

Plán výchovné poradkyně,

Plán školní družiny,

Plány předmětových komisí,

Výkaz o základní škole ke dni 30. září 2000,

Výkaz o MŠ zpracovaný ke dni 30. září 2000,

Podkladová inspekční dokumentace dle metodiky ČŠI,

projekt Centrum sportu,

časově-tematické plány vyučujících,

Minimální preventivní program ze dne 24. října 2000,

Pověření k pracovní činnosti,

Informace o ZŠMŠ Býchory podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,

hospitační záznamy členů vedení školy,

šetření a řešení stížnosti rodičů ze dne 27. ledna 2000,

záznamy denní docházky dětí i učitelek v mateřské škole,

Přehled výchovné práce v mateřské škole,

Individuální výchovně vzdělávací plány integrovaných žáků,

vysvědčení,

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odstavce 1 písmen a), b), d), e), f), g), zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů,
- Povinná dokumentace mateřské školy dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- Souhlas ŠÚ Kolín s výukou cizích jazyků ve čtvrtém ročníku ve dvouhodinové dotaci ze dne 13. října 1997 (čj. neuvedeno),
- Souhlas ŠÚ Kolín s úpravou délek přestávek ze dne 13. října 1997 a ze dne 22. září 1999 (čj. neuvedeno),
- Inspekční zpráva ze dne 23. března 1998 čj. 031 69/98-2163,
- Zápis z jednání rady školy ze dne 14. října 2000,
- Posudek okresního hygienika čj. 6729-528/23/2000/Dr. Ha, výjimka z počtu dětí,
- hospitační záznamy členů inspekčního týmu,
- vzorky žákovských knížek a písemnosti žáků.

ZÁVĚR

Pro výuku tří předmětů sledovaných během inspekce má škola vynikající personální podmínky. Z podkladové inspekční dokumentace vypracované ředitelkou školy však vyplývá, že celková odbornost výuky na druhém stupni je pouze průměrná, na prvním stupni vynikající v první a ve druhé třídě, v ostatních třídách prvního stupně velmi dobrá. Odbornost výuky v celé škole je rovněž velmi dobrá.

Materiálně-technické podmínky výuky jsou vynikající pouze pro tělesnou výchovu. V ostatních sledovaných předmětech jsou průměrné. Z objektivních příčin (vloupání a krádeže) škola postrádá ve větší míře především moderní audiovizuální techniku. Zastaralé je i vybavení počítačové pracovny, bez které si již nelze výuku v moderní škole představit.

Prostředí celého areálu školy je v souladu se základními hygienickými požadavky. Zásadám psychohygieny však v některých hodinách neodpovídaly zvolené metody a formy výuky, motivace a hodnocení žáků. Psychohygienické podmínky výuky byly celkově spíše nadprůměrné.

Škola má ke své činnosti spíše nadprůměrné podmínky.

Průběh vzdělávání v základní škole byl hodnocen ve dvou ze sledovaných předmětů velmi dobře, v jednom předmětu průměrně. Vynikající jsou výsledky školy v oblasti mimoškolních

tělovýchovných aktivit a velmi dobrou úroveň mají kulturně-společenské akce. Na základě těchto ukazatelů lze průběh vzdělávání v základní škole hodnotit celkově velmi dobře.

Výchovně vzdělávací činnost MŠ pozitivně ovlivňuje osobnost dítěte, je vedena citlivě a s pedagogickým taktem. Materiální vybavení má průměrnou úroveň, personální podmínky jsou velmi dobré. V oblasti psychohygieny byly zaznamenány silné nedostatky, přetrvávající od roku 1998. Celkově je výchovně vzdělávací činnost v MŠ hodnocena spíše nadprůměrně.

Dokumentace plánování vykazuje v některých materiálech rysy formálnosti. Rozhodující jsou však konkrétní výsledky ve vývoji školy od předcházející inspekce v roce 1998 a jasné záměry do budoucna. Druhý stupeň školy přešel na vzdělávací program Základní škola (od 1. září 2001 bude postupně následovat i první stupeň a celá škola tak bude pracovat podle jednoho programu). Ve škole je úspěšně realizován MŠMT ČR doporučený projekt „Centrum sportu“. Nákupem vhodných výukových programů, vyškolením učitelů pro práci s počítačem a objednáním připojení školy na Internet byly vytvořeny první předpoklady pro úspěšnou přestavbu počítačové učebny (zahájení je plánováno na květen 2001) a v návaznosti na ni i pracovní cizích jazyků. Připravena je rovněž projektová dokumentace pro přístavbu školní kuchyně s jídelnou přímo v areálu školy. Netradiční společenské akce přispěly k bližšímu poznání a vzájemnému pochopení.

Organizační struktura umožňuje funkční řízení školy. Porušení předpisů upravujících činnost školy bylo zaznamenáno pouze v ojedinělých případech. Ve vedení povinné dokumentace se vyskytovaly nepodstatné administrativní chyby.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré. Ředitelka školy je hlavním iniciátorem všech změn, které se jí také daří, ve spolupráci se zřizovatelem a dalšími subjekty, realizovat.

Kontrolní systém je zaměřen především k vlastní výchovně-vzdělávací práci školy. Má dostatečný počet měřítek a ukazatelů, ve větší míře však chybí analýzy zjištěného stavu, přijetí nápravných opatření a jejich následná kontrola. Kontrolu ostatních oblastí činnosti školy provádějí zřizovatel a školský referát okresního úřadu.

Řízení školy je velmi dobré.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou čerpány efektivně.

Na základě všech výše uvedených zjištění je škola celkově hodnocena velmi dobře.

Doporučení:

- Do školního řádu zapracovat Metodický pokyn MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22 ze dne 1. ledna 2001
- Učební plán druhého stupně vypracovat s výhledem čtyř let.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jaroslav Richter	
Členové týmu	Mgr. Anna Doskočilová	
	Mgr. Eva Grušová	
	Mgr. Karel Kumstýř	
	Mgr. Jiřina Veselá	

V Nymburku dne 2. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. dubna 2001

Razítko

Ředitelka školy **Podpis**

Mgr. Renata Podnecká

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Kolín referát školství	23. dubna 2001	036 94/2001 - 2453
Zřizovatel: Obec Býchory	23. dubna 2001	036 95/2001 - 2453
Rada školy:	23. dubna 2001	036 96/2001 - 2453

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.